నికర లాభం.. సీఎస్ఆర్ నిబంధనలు ప్రధానం

ఆగస్టు 30 తరువాయి...

90. భారతదేశంలో కార్పొరేట్ సోషల్ రెస్పాన్సిబిలిటీ (CSR) నియమాలకు సంబంధించి కింది ప్రకటనలను పరిగణించండి.
1. కంపెనీకి నేరుగా లేదా దాని ఉద్యోగులకు ప్రయోజనం చేకూర్చే ఖర్చులు CSR కార్యకలాపాలుగా పరిగణించవని CSR నియమాలు పేర్కొంటున్నాయి.
2. CSR నియమాలు CSR కార్యకలాపాలపై కనీస ఖర్చును పేర్కొనలేదు.
పై స్టేట్‌మెంట్లలో ఏది సరైనది/సరైనవి?
ఎ) 1 బి) 2
సి) 1, 2 డి) 1 లేదా 2 కాదు
సమాధానం: ఎ

వివరణ:
స్టేట్‌మెంట్-1 సరైనది: కంపెనీల చట్టం-2013, CSR నియమాలు ప్రత్యేకంగా CSR కార్యకలాపాలుగా పరిగణించకుండా కంపెనీకి లేదా దాని ఉద్యోగులకు ప్రధానంగా ప్రయోజనం చేకూర్చే కార్యకలాపాలను మినహాయించాయి. ఇది CSR కార్యక్రమాలు సమాజానికి నిజమైన ప్రయోజనం చేకూర్చేలా చేయడం.
స్టేట్‌మెంట్-2 సరికాదు: CSR నియమాలు నిర్దిష్ట ప్రమాణాలను (నికర విలువ, టర్నోవర్ లేదా నికర లాభం) కలిగి ఉన్న కంపెనీలు CSR కార్యకలాపాలపై మునుపటి మూడు సంవత్సరాల సగటు నికర లాభాల్లో కనీసం 2% ఖర్చు చేయాలి.

అదనపు సమాచారం
- కార్పొరేట్ సోషల్ రెస్పాన్సిబిలిటీ / కార్పొరేట్ సామాజిక బాధ్యత (CSR)
- కార్పొరేట్ సోషల్ రెస్పాన్సిబిలిటీ (CSR): సమాజానికి సానుకూలంగా దోహదపడే సంస్థల బాధ్యతను CSR సూచిస్తుంది.
- కంపెనీల (CSR) రూల్స్, 2014 రూల్ 2(d) CSR పదాన్ని ఈ విధంగా నిర్వచిస్తుంది - 'కార్పొరేట్ సోషల్ రెస్పాన్సిబిలిటీ (CSR) అంటే 'చట్టంలోని సెక్షన్ 135లో నిర్దేశించిన చట్టబద్ధమైన బాధ్యతను అనుసరించి కంపెనీ చేపట్టిన కార్యకలాపాలు. ఈ నియమాల్లో ఉన్న నిబంధనలకు అనుగుణంగా కానీ కింది వాటిని కలిగి ఉండకూడదు. అవి:

i) సంస్థ సాధారణ వ్యాపార కోర్సును అనుసరించి చేపట్టే కార్యకలాపాలు
ii) జాతీయ స్థాయిలో (లేదా) భారతదేశం అంతర్జాతీయ స్థాయిలో ఏదైనా రాష్ట్రం (లేదా) కేంద్రపాలిత ప్రాంతానికి ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న భారతీయ క్రీడా సిబ్బందికి శిక్షణ ఇవ్వడం మినహా భారతదేశం వెలుపల కంపెనీ చేపట్టే ఏదైనా కార్యాచరణ
iii) చట్టంలోని సెక్షన్ 182 ప్రకారం ఏదైనా రాజకీయ పార్టీకి ప్రత్యక్షంగా లేదా పరోక్షంగా ఏదైనా మొత్తాన్ని విరాళంగా ఇవ్వడం
iv) వేతనాలపై కోడ్ 2019 (2019లో 29) సెక్షన్ 2లోని క్లాజ్ (k)లో నిర్వచించిన ప్రకారం కంపెనీ ఉద్యోగులకు ప్రయోజనం చేకూర్చే కార్యకలాపాలు
v) కంపెనీలు తమ ఉత్పత్తులు లేదా సేవలకు మార్కెటింగ్ ప్రయోజనాలను పొందేందుకు స్పాన్సర్‌షిప్ ప్రాతిపదికన మద్దతు ఇచ్చే కార్యకలాపాలు
vi) భారతదేశంలో అమల్లో ఉన్న ఏదైనా చట్టం

కింద ఏదైనా ఇతర చట్టబద్ధమైన బాధ్యతల నెరవేర్పు కోసం నిర్వహించే కార్యకలాపాలు
- కంపెనీల చట్టం-2013 ప్రకారం కంపెనీల చట్టం-2013లోని సెక్షన్ 135(1) కింద కవర్ చేయబడిన కంపెనీ మూడు ఆర్థిక సంవత్సరాల్లో కంపెనీ సగటు నికర లాభాల్లో 2% కార్పొరేట్ సామాజిక బాధ్యత (CSR) కోసం ఖర్చు చేయాలి

అర్హత ప్రమాణాలు
- ఏదైనా ఆర్థిక సంవత్సరంలో రూ.500 కోట్లు లేదా అంతకంటే ఎక్కువ నికర విలువ రూ.1,000 కోట్లు లేదా అంతకంటే ఎక్కువ టర్నోవర్ లేదా రూ.5 కోట్లు లేదా అంతకంటే ఎక్కువ నికర లాభం కలిగిన కంపెనీలు CSR నిబంధనలను పాటించాలి.

రిపోర్టింగ్
- కంపెనీలు తమ వార్షిక నివేదికల్లో వారి వెబ్‌సైట్లలో వారి CSR కార్యకలాపాలను తప్పనిసరిగా నివేదించాలి. పాటించని పక్షంలో బాధ్యులైన అధికారులకు జైలు శిక్షతో సహా జరిమానాలు విధించవచ్చు.

ఇంపాక్ట్ అసెస్‌మెంట్
- గణనీయమైన CSR వ్యయాలను కలిగి ఉన్న కంపెనీలు తమ CSR ప్రాజెక్ట్‌ల ప్రభావం, పారదర్శకతను నిర్ధారించడానికి తప్పనిసరిగా ప్రభావ అంచనాలను నిర్వహించాలి.

91. రేడియో ఐసోటోప్ థర్మోఎలక్ట్రిక్ జనరేటర్ల (RTGలు) ప్రస్తావనతో కింది స్టేట్‌మెంట్లను పరిగణించండి.
1. RTGలు సూక్ష్మ విచ్ఛిత్తి రియాక్టర్లు
2. స్పేస్‌క్రాఫ్ట్‌ల ఆన్‌బోర్డ్ సిస్టమ్‌లకు శక్తిని అందించడానికి RTGలను ఉపయోగిస్తారు
3. RTGలు ప్లూటోనియం-238ని ఉపయోగించవచ్చు. ఇది ఆయుధాల అభివృద్ధిలో ఉప ఉత్పత్తి
పై స్టేట్‌మెంట్లలో సరైనవి?
ఎ) 1, 2 బి) 2, 3
సి) 1, 3 డి) 1, 2, 3
సమాధానం: బి

వివరణ:
స్టేట్‌మెంట్-1 తప్పు: RTGలు విచ్ఛిత్తి రియాక్టర్లు కావు. అవి అణు విచ్ఛిత్తి ద్వారా కాకుండా రేడియోధార్మిక ఐసోటోపుల సహజ క్షయం ద్వారా విద్యుత్తును ఉత్పత్తి చేస్తాయి. ప్లూటోనియం-238 వంటి ఐసోటోపుల సహజ రేడియోధార్మిక క్షయం ద్వారా శక్తిని ఉత్పత్తి చేస్తాయి.
స్టేట్‌మెంట్-2 సరైనది: RTGలు వ్యోమనౌక ఆన్ బోర్డ్ సిస్టమ్‌లకు శక్తినివ్వడానికి ఉపయోగించబడతాయి. ప్రత్యేకించి సౌరశక్తి ఆచరణాత్మకంగా లేని సూర్యుని నుంచి చాలా దూరం ప్రయాణించే వాటికి మిషన్‌లను శక్తిమంతం చేయడానికి వాయేజ్ కాస్సిని, క్యూరియాసిటీ వంటి US అంతరిక్ష నౌకల ద్వారా RTGలు విజయవంతంగా ఉపయోగించబడ్డాయి.

సివిల్స్ ప్రిలిమ్స్ ప్రశ్నపత్రం విశ్లేషణ
జనరల్ స్టడీస్

స్టేట్‌మెంట్-3 సరైనది: RTGలు ప్లూటోనియం ఆక్సైడ్ రూపంలో ప్లూటోనియం-238 సహజ రేడియోధార్మిక క్షయం నుంచి వేడిని ఉపయోగించి విద్యుత్ శక్తిని అందిస్తాయి.

అదనపు సమాచారం
- రేడియో ఐసోటోప్ థర్మోఎలక్ట్రిక్ జనరేటర్లు (RTGలు) తేలికైన కాంపాక్ట్ స్పేస్ క్రాఫ్ట్ పవర్ సిస్టమ్స్.
- RTGలను 'న్యూక్లియర్ బ్యాటరీలు' అని కూడా పిలుస్తారు. RTGలు విచ్ఛిత్తి రియాక్టర్లు కావు. ప్లూటోనియం-238 అణ్వాయుధాల కోసం ఉపయోగించే ప్లూటోనియం రకం కాదు. అణు రియాక్టర్‌లో ఇంధనంగా పని చేయదు.
- RPSలోని ఇంధనం - రేడియో ఐసోటోప్ పవర్ సిస్టమ్‌లకు సంక్షిప్త పదం- ఆల్ఫా కణాలను ఉత్పత్తి చేసే రేడియోధార్మిక పదార్థం ప్లూటోనియం ఆక్సైడ్

92. కింది ప్రకటనలను పరిగణించండి.
ప్రకటన-I:
- జెయింట్ స్టార్స్ మరుగుజ్జు నక్షత్రాల కంటే ఎక్కువ కాలం జీవిస్తాయి.

ప్రకటన-II:
- మరుగుజ్జు నక్షత్రాలతో పోలిస్తే, పెద్ద నక్షత్రాలు అణు ప్రతిచర్యల రేటును ఎక్కువగా కలిగి ఉంటాయి.
- పై స్టేట్‌మెంట్లకు సంబంధించి కింది వాటిలో సరైనది?
ఎ) స్టేట్‌మెంట్-I, స్టేట్‌మెంట్-II రెండూ సరైనవి, స్టేట్‌మెంట్-II స్టేట్‌మెంట్-Iని వివరిస్తుంది
బి) స్టేట్‌మెంట్-I, స్టేట్‌మెంట్-II రెండూ సరైనవి, కానీ స్టేట్‌మెంట్-II స్టేట్‌మెంట్-Iని వివరించలేదు
సి) స్టేట్‌మెంట్-I సరైనది, కానీ స్టేట్‌మెంట్-II తప్పు
డి) స్టేట్‌మెంట్-I తప్పు, కానీ స్టేట్‌మెంట్-II సరైనది **సమాధానం: డి**

వివరణ:
- స్టేట్‌మెంట్-I తప్పు. జెయింట్ స్టార్‌లు మరుగుజ్జు నక్షత్రాల కంటే ఎక్కువ కాలం జీవిస్తాయి.
- జెయింట్ స్టార్‌లు మరుగుజ్జు నక్షత్రాల కంటే ఎక్కువ కాలం జీవించవు. నిజానికి మరుగుజ్జు నక్షత్రాలతో పోలిస్తే జెయింట్ స్టార్‌లకు చాలా తక్కువ జీవితకాలం ఉంటుంది. ఎందుకంటే పెద్ద నక్షత్రాలు తమ అణు ఇంధనాన్ని చాలా వేగంగా కాల్చేస్తాయి.
- **ఉదాహరణకు..** సూర్యుని ద్రవ్యరాశి కంటే 10 రెట్లు ఉన్న నక్షత్రం దాదాపు 20 మిలియన్ సంవత్సరాలు మాత్రమే జీవించగలదు. చాలా చిన్నదిగా ఉన్న ఎర్ర మరుగుజ్జు 80 నుంచి 100 బిలియన్ సంవత్సరాల వరకు ఉంటుంది. ఇది విశ్వం ప్రస్తుత వయస్సు కంటే చాలా ఎక్కువ.

స్టేట్‌మెంట్-II సరైనది: మరుగుజ్జు నక్షత్రాలతో పోల్చితే జెయింట్ స్టార్‌లు అణు ప్రతిచర్యల రేటును ఎక్కువగా కలిగి ఉంటాయి.
- రాక్షస నక్షత్రాల ద్రవ్యరాశి సూర్యుని ద్రవ్యరాశికి ఎనిమిది రెట్ల నుంచి 100 రెట్లు ఎక్కువ. ఈ భారీ నక్షత్రాలు మరుగుజ్జు నక్షత్రాల కంటే వేడిగా, దట్టంగా ఉండే కోర్లను కలిగి ఉంటాయి. అందువల్ల జెయింట్ స్టార్‌లు నక్షత్రాలను వెలిగించే అణు ప్రతిచర్యల ఎక్కువ రేటును కలిగి ఉంటాయి.

అదనపు సమాచారం
- **నక్షత్రాల జీవితకాలం:** అణు ఇంధనాన్ని వేగంగా వినియోగించడం వల్ల భారీ నక్షత్రాల జీవితకాలం తక్కువగా ఉంటుంది. ఉదాహరణకు... సూర్యుని కంటే 10 రెట్లు ఎక్కువ ద్రవ్యరాశి ఉన్న నక్షత్రాలు కొన్ని మిలియన్ సంవత్సరాల వరకు మాత్రమే జీవించగలవు.
- మరుగుజ్జు నక్షత్రాల్లో ప్రత్యేకించి ఎరుపు మరుగుజ్జులు ఎక్కువ జీవితకాలం కలిగి ఉంటాయి. అవి తమ ఇంధనాన్ని నెమ్మదిగా కాల్చివేస్తాయి. విశ్వం ప్రస్తుత వయస్సును మించి పది నుంచి వందల బిలియన్ల సంవత్సరాల వరకు ఉంటాయి.

నక్షత్రాల్లో అణు ప్రతిచర్యలు
- జెయింట్ స్టార్‌లు అధిక కోర్ ఉష్ణోగ్రతలు, అణు ప్రతిచర్యల ఎక్కువ రేట్లు కలిగి ఉంటాయి. దీని వల్ల అధిక కాంతి, వేగవంతమైన ఇంధన వినియోగం జరుగుతుంది.
- మరుగుజ్జు నక్షత్రాలు తక్కువ కోర్ ఉష్ణోగ్రతలు, అణు ప్రతిచర్యల నెమ్మదిగా రేట్లు కలిగి ఉంటాయి. ఇది ఎక్కువ జీవితకాలానికి దారి తీస్తుంది.

నక్షత్రాల రకాలు
- జెయింట్ స్టార్స్‌లో రెడ్ జెయింట్స్, బ్లూ జెయింట్స్, సూపర్ జెయింట్స్ ఉన్నాయి. అవి వాటి పెద్ద రేడియోలు అధిక ప్రకాశంతో వర్గీకరించబడతాయి.
- మరుగుజ్జు నక్షత్రాల్లో ఎరుపు మరుగుజ్జులు, పసుపు మరుగుజ్జులు (సూర్యుని వలె), తెలుపు మరుగుజ్జులు ఉన్నాయి. అవి పెద్ద నక్షత్రాలతో పోలిస్తే చిన్నవి, తక్కువ ప్రకాశాన్ని కలిగి ఉంటాయి.

93. రక్త నాళాలను విస్తరించి రక్త ప్రవాహాన్ని పెంచే మానవ శరీరంలో కింది వాటిలో ఏది సంశ్లేషణ చేయబడింది?
ఎ) నైట్రిక్ ఆక్సైడ్ బి) నైట్రస్ ఆక్సైడ్
సి) నైట్రోజన్ డయాక్సైడ్
డి) నైట్రోజన్ పెంటాక్సైడ్
సమాధానం: ఎ

వివరణ:
- నైట్రిక్ ఆక్సైడ్ (NO) అనేది మానవ శరీరంలో సహజంగా ఉత్పత్తి అయ్యే వాయువు. ఇది సిగ్నలింగ్ అణువుగా ముఖ్యంగా హృదయ నాళ వ్యవస్థలో కీలక పాత్ర పోషిస్తుంది. రక్త నాళాలను సడలించడం, విస్తరించడం దీని ప్రాథమిక విధుల్లో ఒకటి. ఇది రక్త ప్రసరణను పెంచుతుంది, రక్తపోటును తగ్గిస్తుంది.
- నైట్రస్ ఆక్సైడ్ (N_2O)ను సాధారణంగా లాఫింగ్ గ్యాస్ అని పిలుస్తారు, మత్తు మందుగా ఉపయోగిస్తారు. మానవ శరీరంలో వాసోడైలేషన్ లేదా రక్త ప్రవాహ నియంత్రణలో ఇది ముఖ్య పాత్రను కలిగి ఉండదు.
- నైట్రోజన్ డయాక్సైడ్ (NO_2) అనేది ఒక విషపూరిత వాయువు. ఇది శ్వాసకోశ సమస్యలను కలిగిస్తుంది. ఇది వాసోడైలేషన్ లేదా రక్త ప్రవాహ నియంత్రణ శారీరక ప్రక్రియలో పాల్గొనదు.
- నత్రజని పెంటాక్సైడ్ (N_2O_5) పారిశ్రామిక ప్రక్రియల్లో ఉపయోగించే ఒక రసాయన సమ్మేళనం, మానవ శరీరంలో సంశ్లేషణ చేయబడదు. ఇది వాసోడైలేషన్ లేదా రక్త ప్రవాహ నియంత్రణలో ఎలాంటి పాత్రను పోషించదు.

అదనపు సమాచారం
- నైట్రిక్ ఆక్సైడ్ (NO) అనేది శరీరం ద్వారా సహజంగా ఉత్పత్తి చేయబడిన ఒక అణువు. ఇది ఆరోగ్యానికి సంబంధించి అనేక అంశాలకు ముఖ్యమైనది. దీని అతి ముఖ్యమైన పని వాసోడైలేషన్. అంటే ఇది రక్త నాళాల లోపలి కండరాలను సడలిస్తుంది. దీని వల్ల అవి విస్తరించి రక్త ప్రసరణను పెంచుతాయి. నైట్రిక్ ఆక్సైడ్ ఉత్పత్తి ఆరోగ్యానికి చాలా అవసరం ఎందుకంటే ఇది రక్తం, పోషకాలు, ఆక్సిజన్‌ను శరీరంలోని ప్రతి భాగానికి ప్రభావవంతంగా, సమర్థవంతంగా ప్రయాణించేలా చేస్తుంది.

క్లినికల్ అప్లికేషన్స్
మందులు: నైట్రోగ్లిజరిన్, సిల్డెనాఫిల్ (వయాగ్రా) వంటి మందులు, అంగస్తంభన వంటి పరిస్థితులకు చికిత్స చేయడానికి నైట్రిక్ ఆక్సైడ్ మార్గాలను మెరుగుపరుస్తాయి.

కె.భాస్కర్ గుప్తా
హైదరాబాద్

విద్య, ఉద్యోగ సమాచారం

ఐటీబీపీఎఫ్‌లో...
ఇండో-టిబెటన్ బోర్డర్ పోలీస్ ఫోర్స్ (ఐటీబీపీఎఫ్)లో గ్రూప్ సీ కింది పోస్టుల భర్తీకి ప్రకటన విడుదలైంది.
- **మొత్తం ఖాళీలు:** 128
- **పోస్టులు:** హెడ్ కానిస్టేబుల్ (డ్రెస్సర్ వెటర్నరీ), కానిస్టేబుల్ (యానిమల్ అటెండెంట్, కెన్నెల్‌మన్)
- అర్హతలు, ఎంపిక తదితరాలు వెబ్‌సైట్‌లో చూడవచ్చు
- **దరఖాస్తు:** ఆన్‌లైన్‌లో
- **చివరితేదీ:** సెప్టెంబర్ 29
- **వెబ్‌సైట్:** https://itbpolice.nic.in

ఇన్‌ల్యాండ్ వాటర్‌వేస్‌లో...
ఇన్‌ల్యాండ్ వాటర్‌వేస్ అథారిటీ ఆఫ్ ఇండియాలో డైరెక్ట్ ప్రాతిపదికన వివిధ విభాగాల్లో ఖాళీగా ఉన్న పోస్టుల భర్తీకి ప్రకటన విడుదలైంది.
- **మొత్తం ఖాళీలు:** 37
- **పోస్టులు:** అసిస్టెంట్ డైరెక్టర్, లైసెన్స్ ఇంజిన్ డ్రైవర్, స్టోర్ కీపర్, మాస్టర్ సెకండ్/థర్డ్‌క్లాస్, ఎంటీఎస్, టెక్నికల్ అసిస్టెంట్ తదితరాలు
- **దరఖాస్తు:** ఆన్‌లైన్‌లో
- **చివరితేదీ:** సెప్టెంబర్ 21
- **వెబ్‌సైట్:** https://iwai.nic.in

ఐఐటీఎంలో...
పుణెలోని ఇండియన్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ట్రాపికల్ మెటీయోరాలజీ (ఐఐటీఎం)లో పీహెచ్‌డీ ప్రవేశాల కోసం ప్రకటన విడుదలైంది.
- పీహెచ్‌డీ (ఫిజికల్ సైన్సెస్)
- **మొత్తం ఖాళీలు:** 37
- అర్హతలు, ఎంపిక తదితరాలు వెబ్‌సైట్‌లో చూడవచ్చు
- **దరఖాస్తు:** ఆన్‌లైన్‌లో
- **చివరితేదీ:** సెప్టెంబర్ 16
- **వెబ్‌సైట్:** https://acsir.res.in

ఆన్‌లైన్‌లో స్టడీ మెటీరియల్
పోటీ పరీక్షల ప్రత్యేకం
- పోటీపరీక్షల ప్రత్యేకం: కరెంట్ అఫైర్స్, గ్రూప్స్: ఫిజిక్స్ బిట్స్ కోసం పై క్యూఆర్ కోడ్‌ను స్కాన్ చేయండి.

ఆగస్టు 30 తరువాయి..

రాజ్యాంగ సవరణ చట్టం 91 వల్ల కలిగిన ఫలితాలు?

354. రెండో పాలనా సంస్కరణల సంఘం ద్విసభా విధానం విషయంలో అన్ని రాష్ట్రాల్లో శాసనమండలిని ఏర్పాటు చేయాలని సూచించింది. అయితే దీనిలో సభ్యులుగా ఎవరు ఉండాలి?
ఎ. స్థానిక సంస్థల ప్రతినిధులు
బి. ఎమ్మెల్యేల ప్రతినిధులు-1/3 వంతు
సి. టీచర్ల ప్రతినిధులు-1/12 వంతు
డి. గ్రాడ్యుయేట్ల ప్రతినిధులు-1/12 వంతు
1. ఎ, బి, సి, డి 2. ఎ, బి, సి 3. ఎ, బి 4. ఎ

355. 7వ రాజ్యాంగ సవరణ చట్టం (1956) విధాన మండలి ఏర్పాటుకు అనుమతించినప్పటికీ ఇంతవరకు భారతదేశంలోని ఏ రాష్ట్రం దాన్ని ఏర్పాటు చేయలేదు?
1. మహారాష్ట్ర 2. బీహార్
3. కర్ణాటక 4. మధ్యప్రదేశ్

356. రాష్ట్ర విధానసభ ఎన్నికల్లో గెలిచిన వారుగా నిర్ణయించినవారు తమ డిపాజిట్‌ని కోల్పోయారు.. అంటే?
1. చాలా తక్కువగా ఓటర్లు ఎన్నికల్లో పాల్గొన్నారు
2. ఈ ఎన్నికలు బహు సభ్య నియోజకవర్గానికి చెందినవి
3. ఎన్నికైన వ్యక్తి విజయం తన సమీప ప్రత్యర్థికి కొద్దిపాటి ఆధిక్యంతో గెలిచారు
4. చాలా పెద్ద సంఖ్యలో అభ్యర్థులు పోటీ చేశారు

357. కింది కమిటీలో ఏది పార్లమెంట్ స్థాయి కమిటీ కాదు?
1. ప్రభుత్వ ఖాతాల కమిటీ
2. అంచనాల కమిటీ
3. ప్రభుత్వ పరంగా సంస్థల కమిటీ
4. విత్త మంత్రిత్వ శాఖ సంప్రదింపుల కమిటీ

358. 82వ రాజ్యాంగ సవరణ ద్వారా రాజ్యాంగంలోని 335వ అధికరణాన్ని సవరిస్తూ ప్రభుత్వానికి ఏ అధికారాన్ని ఇచ్చారు?
1. లోక్‌సభలో ఆంగ్లో-ఇండియన్ ప్రజల ప్రాతినిధ్యం గురించి
2. ఏదైనా పోటీ పరీక్షలో కనీస అర్హత మార్కుల తగ్గింపు గురించి
3. లోక్‌సభలో ఎస్సీ/ఎస్టీలకు రిజర్వేషన్లు 70 సంవత్సరాల వరకు పెంచడం గురించి
4. దళిత క్రిస్టియన్లను షెడ్యూల్డ్ తరగతుల జాబితాలో చేర్చడం గురించి

359. కింది ప్రవచనాలు చదవండి.
ఎ. ప్రతిరోజు పార్లమెంట్ మొదటి గంట సమయం ప్రశ్నోత్తరాల కోసం కేటాయిస్తారు
బి. పార్లమెంటరీ సంప్రదాయాల్లో భారత దేశ విలక్షణ అవిష్కరణ శూన్య గంట (జీరో అవర్)
సి. కార్యనిర్వాహక చర్యలపై న్యాయ నియంత్రణ న్యాయం నుంచి వచ్చింది
సరైన సమాధానం గుర్తించండి?
1. ఎ నిజం, బి, సి లు తప్పు
2. ఎ, బి, సి లు నిజం
3. ఎ, బి, సి లు తప్పు
4. ఎ, సి లు తప్పు, బి నిజం

360. ప్రతిపాదన(ఎ): దేశంలో ఉనికిలో గల ఏ రాష్ట్ర సరిహద్దులనైనా మార్చే అధికారం పార్లమెంట్‌కు ఉంటుంది.
కారణం(ఆర్): రాష్ట్ర సరిహద్దులను మార్చే బిల్లును కేవలం రాజ్యసభలోనే ప్రవేశపెట్టాలి
1. ఎ, ఆర్ లు రెండు నిజం, ఎ కి ఆర్ సరైన వివరణ
2. ఎ, ఆర్ రెండూ నిజం, కానీ ఎ కి ఆర్ సరైన వివరణ కాదు
3. ఎ నిజం, కానీ ఆర్ తప్పు
4. ఎ తప్పు, కానీ ఆర్ నిజం

361. కింది వాటిలో ఏది పార్లమెంట్‌లోని ఒక స్థాయి సంఘం కాదు?
1. ప్రజా పద్దుల కమిటీ
2. నైతిక విలువల కమిటీ
3. సెలెక్ట్, ఉమ్మడి బిల్లుల కమిటీ
4. బిజినెస్ అడ్వయిజరీ (సలహా) కమిటీ

362. రాజ్యాంగంలోని 105వ ఆర్టికల్ కింది వాటిలో దేనికి సంబంధించింది?
1. పార్లమెంట్ ఉభయ సభల సభ్యుల, కమిటీల్లోని సభ్యుల ప్రత్యేక అధికారాలు & ప్రత్యేక సదుపాయాలు
2. పార్లమెంట్ ఉభయ సభల ప్రత్యేక అధికారాలు, సదుపాయాలు
3. పార్లమెంట్ సభ్యుల ప్రత్యేక అధికారాలు, సదుపాయాలు
4. రాష్ట్రాల్లోని శాసన సభలు వాటి సభ్యుల ప్రత్యేక అధికారాలు, సదుపాయాలు

363. రాజ్యసభలోని మొత్తం సభ్యుల్లో ఎంత మంది నామినేటెడ్ సభ్యులై ఉంటారు?
1. 10 2. 12 3. 8 4. 2

364. మంత్రిమండలి ఎవరికి సమష్టి బాధ్యత వహిస్తుంది?
1. లోక్‌సభకు
2. రాష్ట్రపతికి
3. శాసన సభాపక్ష నాయకుడికి
4. ప్రతిపక్ష నాయకుడికి

365. పార్లమెంట్‌లోని ఏ సభలోనూ సభ్యుడు కాని వ్యక్తిని మంత్రిగా నియమిస్తే ఆర్టికల్ 75(5) ప్రకారం ఆ వ్యక్తి పార్లమెంట్‌లో ఏదో ఒక సభలో సభ్యుడు కావాల్సిన కాల పరిమితి గడువు?
1. 12 నెలలు 2. 3 నెలలు
3. 6 నెలలు 4. 9 నెలలు

366. దేశంలో సాధారణ, విత్త పరిపాలనను సమర్థంగా నియంత్రించడానికి పార్లమెంట్ నియమించిన ముఖ్యమైన శాశ్వత మైన కమిటీలు పబ్లిక్ అకౌంట్స్ కమిటీ, ఎస్టిమేట్స్ కమిటీ, డిపార్ట్‌మెంటల్ కమిటీలు,....?
1. విదేశీ వ్యవహారాల కమిటీ
2. పార్లమెంట్ వ్యవహారాల కమిటీ
3. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ విత్తాలపై కమిటీ
4. ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలపై కమిటీ

367. భారత పార్లమెంట్ వ్యవస్థలో రాజ్యసభ సభ్యులు ఎన్నుకోబడే పద్ధతి?
1. బదిలీకి వీలులేని ఓటు పద్ధతి
2. ఏక ఓటు బదిలీ పద్ధతి
3. సంచిత ఓటు పద్ధతి
4. భారత సగటు ఓటు పద్ధతి

368. ఆర్టికల్ 112 కింద పార్లమెంటరీ వ్యవహారాల భాషలో వార్షిక వివరాలను ఏమంటారు?
1. వార్షిక ప్రణాళిక 2. బడ్జెట్
3. ఫైనాన్స్ బిల్లు 4. ట్రెజరీ బిల్లు

369. రాజ్యాంగ సవరణ చట్టం 91 వల్ల కలిగిన ఫలితాలు?
1. లోక్‌సభ నియోజకవర్గాల పునర్‌వ్యవస్థీకరణ
2. పార్లమెంట్ సభ్యుల ఇతర ఆదాయమున్న పదవుల నిషిద్ధం
3. రాజ్యాంగం షెడ్యూల్ 8లోని భాషల సంఖ్యను పెంచడం
4. కేంద్ర, రాష్ట్ర మంత్రిమండలిల పరిమితి, దిగువ సభల్లోని (కేంద్ర, రాష్ట్ర)

మొత్తం సభ్యుల సంఖ్యలో 15 శాతం కంటే మించకుండా పరిమితి విధించడం

370. కింది వాటిలో ఏ పార్లమెంటరీ స్థాయి సంఘాల కిందికి అంచనాల సంఘం వస్తుంది?
1. పరిశీలన సంఘాలు
2. ఆర్థిక వ్యవహారాల సంఘాలు
3. సభా వ్యవహారాల సంఘాలు
4. విచారణ సంఘాలు

371. అత్యధిక సంఖ్యలో రాజ్యసభ సభ్యులను కలిగిన రాష్ట్రం?
1. రాజస్థాన్
2. మధ్యప్రదేశ్
3. పశ్చిమబెంగాల్
4. ఏపీ

372. పార్లమెంటరీ నియమాల పద్ధతిలో 'జీరో అవర్' అంటే?
1. సభ ప్రారంభానికి ముందు సమయం
2. ప్రతి సభ ప్రారంభానికి మొదటి సమయం
3. సభలో ప్రశ్నోత్తరాలకు ముందు సమయం
4. సభలో ప్రశ్నోత్తరాలకు తర్వాత సమయం

373. తర్వాత తేదీని నిర్ణయించకుండా లోక్‌సభ సమావేశాలను స్పీకర్ వాయిదా వేయడాన్ని ఏమంటారు?
1. తాత్కాలికంగా వాయిదా వేయడం
2. నిరవధికంగా వాయిదా వేయడం
3. మిగిలిన కాలానికి వాయిదా వేయడం
4. అనిర్ణీతంగా వాయిదా వేయడం

374. కేంద్రంలో ఐదేళ్ల పూర్తి కాలం అధికారంలో ఉన్న ప్రభుత్వం?
1. నేషనల్ ఫ్రంట్ ప్రభుత్వం
2. నేషనల్ డెమోక్రటిక్ అలయన్స్ ప్రభుత్వం
3. జనతా ప్రభుత్వం
4. పీవీ నరసింహారావు నేతృత్వంలోని కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం

సమాధానాలు

354.1	355.4	356.4
357.4	358.2	359.2
360.3	361.3	362.1
363.2	364. 1	365.3
366.4	367.2	368.2
369.4	370. 2	371.4
372.4	373.2	374.4

120. ఇన్ఫర్మేషన్ టెక్నాలజీ చట్టం 2000లోని ప్రకరణ 66(ఎ)ను సుప్రీంకోర్టు శ్రేయా సింఘాల్ వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా కేసులో కింది ఏ ప్రాథమిక హక్కుకు భంగం వాటిల్లేదిగా ఉందని కొట్టివేసింది?
1. వాక్, భావ ప్రకటన స్వాతంత్ర్యం
2. ఏ వృత్తినైనా, వ్యాపారమైనా చేసుకునే స్వాతంత్ర్యం
3. విద్యా హక్కు
4. సమాచార హక్కు

121. ఆస్తి హక్కు ప్రాథమిక హక్కు కాదని తెలిపే రాజ్యాంగ సవరణ?
1. 42వ సవరణ 2. 44వ సవరణ
3. 46వ సవరణ 4. 40 వ సవరణ

122. పనిచేసే ప్రదేశాల్లో మహిళలను లైంగికంగా వేధించకుండా ఉండటానికి సుప్రీంకోర్టు మార్గ దర్శకత్వాలు ఇచ్చిన కేసు ఏది?
1. విశాఖ 2. మేనకాగాంధీ
3. నిర్భయ 4. మోహిని జైన్

123. జాతీయ అత్యవసర పరిస్థితి విధించిన కాలంలో రాజ్యాంగంలోని ఏ ఆర్టికల్‌ను సస్పెండ్ చేయడానికి వీలు లేదు?
1. ఆర్టికల్ 32 2. ఆర్టికల్ 21
3. ఆర్టికల్ 19 4. ఆర్టికల్ 15

124. కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి.
ఎ. విద్యా హక్కు చట్టం 2009 సంవత్సరంలో ఆమోదించారు
బి. విద్యా హక్కు చట్టం విద్యను ప్రాథమిక హక్కుగా ప్రకటించింది
సి. 6-14 సంవత్సరాల్లోపు పిల్లలందరికీ ఉచిత, నిర్బంధ విద్య అందించాలని విద్యాహక్కు చట్టం ప్రకటించింది
పై వ్యాక్యాల్లో ఏది/ ఏవి సరైనవి?
1. ఎ, బి 2. బి, సి
3. ఎ, సి 4. ఎ, బి, సి

125. కింది వాటిలో సరైన జత ఏది?
1. ఎ.డి.ఎం. జబల్‌పుర్- అత్యవసర పరిస్థితి విధించిన వ్యాజ్యం సమయంలో పౌరహక్కులు
2. విశాఖ వ్యాజ్యం- కేంద్ర రాష్ట్ర సంబంధాలు
3. ఇందిరా సహాని- పని ప్రదేశంలో మహిళల హక్కులు వ్యాజ్యం
4. కర్తార్ సింగ్ వ్యాజ్యం- మైనారిటీల హక్కులు సరైన సమాధానం
1. ఎ 2. బి 3. సి 4. డి

126. వ్యక్తిగత స్వేచ్ఛకు రక్షణ కవచమని కింది వాటిలో దేన్ని పేర్కొంటారు?
1. మాండమస్
2. హెబియస్ కార్పస్
3. కోవారెంటో 4. సెర్షియోరరీ

127. భారత రాజ్యాంగంలో ఆస్తి హక్కు అనేది?
1. చట్టపరమైన హక్కు
2. ప్రాథమిక హక్కు
3. సహజ హక్కు
4. ఒక ఆదేశిక సూత్రం

128. సెల్వి వర్సెస్ కర్ణాటక ప్రభుత్వం అనే ప్రముఖ తీర్పు కింది వాటిలో ఏ అంశానికి సంబంధించింది?
1. నార్కో- విశ్లేషణ పరీక్షలు
2. ఎన్‌కౌంటర్ హత్యలు
3. మరణ శిక్ష
4. అరెస్టయిన వ్యక్తులకు బేడీలు వేయడం

129. భారత రాజ్యాంగంలోని ప్రాథమిక హక్కులకు కింది వాటిలో దేన్ని చేర్చారు?
1. పదోన్నతిలో షెడ్యూల్డ్ కులాలు & షెడ్యూల్డ్ తెగల వారికి రిజర్వేషన్లు
2. బాల కార్మికుల రద్ద